

6^e Jaarcongres Brede School

Hoe plan je maatschappelijke voorzieningen?

23 april 2009 Guust Linders

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Het Spoorboekje voor maatschappelijke voorzieningen - in uw gemeente, wijk of kern

**Een handreiking voor het maken van een
voorzieningenprogramma**

Het voorzieningenprogramma: wat is het?

Geeft antwoord op de vraag welke sociaal-maatschappelijke voorzieningen er nodig zijn om alle sociaal-maatschappelijke activiteiten onder dak te brengen; én hoe daar te komen

Sturen op voorzieningen is:

- **richting geven aan het voorzieningenniveau**
- **bijdragen aan leefbaarheid en sociale cohesie**

Het voorzieningenprogramma

- **Het gaat als laatste om de gebouwen,**
- **Het gaat vooral om de functies van de maatschappelijke voorzieningen**
- **En eerst gaat het om de sociale agenda**

Uitgangspunt: de sociale agenda is leidend, daarna komen de 'bakstenen'

Uitgangspunten spoorboekje

- **Voor alle gemeenten en schaalniveaus**
- **Geen blauwdruk, wel een integrale benadering**
- **Visie ontwikkeling op langere termijn**
- **Samenwerking met maatschappelijke partners, marktpartijen, bewoners en gebruikers**

Het voorzieningenprogramma: waarom?

- **Gemeentelijke beleidsdoelstellingen: WMO, woonvisie, onderwijshuisvesting (IHP), leefbaarheid en participatie**
- **Vraag van maatschappelijke organisaties (brede school, woonzorgzone)**
- **Behoefte van burgers (buurtvoorzieningen)**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Het voorzieningenprogramma: waarom?

**Een voorzieningenprogramma ontwikkelen is
eerst een stap terug doen**

- **Wat is het gemeentelijk beleid? Integrale benadering**
- **Wat is de gemeentelijke (regie)rol?**
- **Adequaat kunnen reageren op de vraag, niet ad hoc**
- **Inzicht in financiële consequenties**

Een voorzieningenprogramma ontwikkelen: complexiteit

- De praktijk van voorzieningenplanning is weerbarstig
- Lopend beleid en lopende initiatieven
- Risicovol: hoge investeringen en ambtelijke en bestuurlijke discontinuïteit
- Complex door meerdere partijen, meerdere deskundigheden

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Werkwijze Spoorboekje

Proces voorzieningenprogramma

Fasering en besluitvormingsmomenten

- **A. Initiatieffase**
- **B. Definitiefase**
- **C. Ontwerpfase en voorbereiding uitvoering**

A. Initiatieffase

- **0. U schetst de aanleiding en het college neemt een besluit: ‘maak voor ons een analyse’**
- **1. De sociaal-maatschappelijke opgave in beeld**
- **2. Plan van aanpak**

1. De sociaal-maatschappelijke opgave in beeld

- **Wie zijn onze partners?**
- **Trends, ontwikkelingen en regelgeving**
- **Gemeentelijke beleidsdoelstellingen: sociaal en fysiek**
- **Financiën**
- **Demografische ontwikkeling**
- **Eerste inzicht in maatschappelijk vastgoed**

2. Plan van aanpak

- **Zicht op positie, wensen en belangen van externe partijen en bewoners en oriëntatie op hun inbreng**
- **Positionering gemeente; positie raad en college**
- **Projectplan, projectorganisatie**

Besluitvorming

- **(stap 1) De sociaal-maatschappelijke opgave is in beeld**
- **(stap 2) Er ligt een projectplan**

Dit leidt tot besluitvorming in college en gemeenteraad: ‘Maak voor ons een voorzieningenprogramma’

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

B. Definitiefase: de veranderopgave in kaart brengen

- **Welke voorzieningen?**
- **Analyse huidig aanbod**
- **Toekomstige behoefte**
- **Vergelijking aanbod en toekomstige behoefte**
- **Toekomstscenario's incl. indicatie van investeringen**
- **Haalbaarheid en besluitvorming**

C. Ontwerpfase

Met wie gaan we de coalitie aan om de voorzieningen te realiseren?

Met wie wordt een intentieovereenkomst gesloten?

Van intentie- naar samenwerkingsovereenkomst

[WWW.VNG.NL](http://www.vng.nl)

Spoorboekje met:

- **Digitale links**
- **Praktijkvoorbeelden**